

Național „I. L. Caragiale“... Cîți actori neutilizați în distribuții!...

Un început a fost făcut cu *Omul cu mîrtoaga* — și este salutar. Pe afișul spectacolului, am reîntîlnit nume aproape uitate de actori... Însuși titlul piesei pare aproape un simbol... Se poate cuceri „austriacul“ și cu alergătorii ale căror nume nu sînt pe buzele tuturor!

La cîte teatre nu există măcar embrionul unei asemenea „trupe“! Printre puținii înimoși care „rîscă“ e și Ion Șahighian: el utilizează un număr mare de diverși actori... chiar dacă rîscă uneori.

La urma urmei, regizorul are dreptul să-și aleagă actorii pe care îi vrea pentru un spectacol. El ar putea spune semnătura acestor rînduri: „Dacă nu-ți place, pune dumneata piesa în locul meu!“

Și eu i-aș răspunde: „Atunci, ai scrie dumneata în locul meu, aceste rînduri!“

AL. P.

Scriitorii la teatru

O împrejurare oarecare ne-a reunit pe mai mulți scriitori de teatru. După epuizarea formulelor de politețe: „Ce mai faci?“, „Ce mai scrii?“ etc., discuția s-a înnodat în mod firesc în jurul unora din ultimele premiere.

— Ați văzut *Romanticii*? — a întrebabil unul.

— Nu! Am citit cronicile apărute — a răspuns altul, în numele tuturor.

Aici, a început să fiarbă cazanul vrăjii al comentariilor „colegiale“. Dar nici unul din cei de față n-a putut emite o părere personală asupra piesei și asupra spectacolului. Nici unul n-o văzuse.

— Dar de *Ziariștii*, ce spuneți?

De data aceasta, terenul era mai propice pentru enunțarea unor opinii proprii, întrucît piesa fusese radiodifuzată.

Totuși, pînă la urmă, nu s-au conturat decît aprecieri aproximative. Concluzia generală a fost că, pentru a-ți putea forma o părere cît de cît obiectivă, e necesar... să vezi un spectacol. Redat pe calea undelor, spectacolul este văduvit de un element esențial, cel vizual, și, ca atare, aprecierile nu pot fi decît incomplete.

Venind apoi vorba despre *Vrăjitoarele din Salem*, unul din cei prezenți a început să-și expună punctul de vedere în legătură cu nivelul regiei și interpretării. Dar abia a apucat să rostească două fraze, că a și fost întrerupt:

— Dar ce, ai văzut spectacolul de la „Nottara“?

— Nici vorbă!

A urmat o tăcere admirativă, ruptă de o întrebare timidă:

— Păi... cum asta? Că nu prea se găsesc bilete.

— Să vedeți! — a lămurit cel întrebător. — Cumnata mea se ocupă pe linie sindicală cu difuzarea de bilete la întreprinderea unde lucrează. Așa că...

Întimplarea, chiar dacă este pe alocuri îngroșată, înfățișează totuși o stare de lucruri. Scriitorii și — ceea ce e mai regretabil — dramaturgii, în marea lor majoritate, nu prea merg la teatru.

Cauzele sînt multiple și vina este în parte și a lor. Dar nu numai a lor. De foarte multe ori, cele mai bune intenții se frîng de imposibilitatea procurării biletelor, de îndelungate așteptări pe la ghișee etc.

Scriitorul ar trebui să aibă puțința de a-și procura bilete la spectacole prin instituția de care depinde din punct de vedere profesional — prin Uniunea Scriitorilor.

Ar mai fi și altă soluție. Ne amintim că, acum cîțiva ani, secția de dramaturgie a „Uniunii“ își invita în mod stăruitor membrii să vizioneze spectacolele organizate special, împreună cu directorii de teatre, în vederea unor eventuale discuții în plenaryle secției.

Iată o activitate care ar mai însufleți puțin secția respectivă și ar vindeca-o, poate, de debilitate.

În sfîrșit, mai este o chestiune. La teatre, funcționează așa-numite servicii de protocol, care întocmesc liste de invitații la premiere. Criteriile după care sînt întocmite aceste liste sînt labile și discutabile. În orice caz, ar trebui revizuite, pentru ca la premiere să nu întîlnim, în afara persoanelor care prin calitate oficială ori în-deletnicire trebuie să fie prezente, și invitați care n-au nici un fel de legătură cu arta în general și cu teatrul în special. În schimb, sînt omiși oameni care, prin întreaga lor activitate, merită și trebuie să li se facă cînstea de a fi poștiți la premiere, sînt omiși scriitorii și, mai ales, dramaturgii. Un început bun în direcția revizuirii acestor liste a fost făcut la Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giulești. Exemplul trebuie urmat, cu colaborarea uniunilor de creatori.

Dacă — așa cum spunea Gogol — e adevărat că teatrul nu e numai o tribună ci și o catedră, deci o adevărată școală, trebuie atunci să ne străduim pentru „școlarizarea“ oamenilor de artă și îndeosebi a scriitorilor de teatru.

Ștefan TITA